

Strategia „Agroindsind”: „Spre un sindicat combativ și consolidat” >> p.4

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

CNSM critică modificările la Codul muncii și cere excluderea acestora >> p.5

Actual

Activitatea sindicatelor din Bulgaria, un model demn de urmat

Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, a participat, în perioada 9-11 mai, la Congresul IX al Confederației Sindicatelor Independente din Bulgaria.

>> p.2

Boris BABICI, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole:

„Încrederea în sindicate trebuie asigurată zilnic, prin protecția membrilor”

>> p.3

Consultațiile economistului și ale juristului

>> p.6

Pe 17 mai este Ziua Mondială a telecomunicațiilor și societății informaționale, pe 18 mai – Ziua Internațională a muzeelor. În a treia sâmbătă a lunii mai este Ziua sportivului, iar în a treia duminică – Ziua lucrătorilor din domeniul culturii.

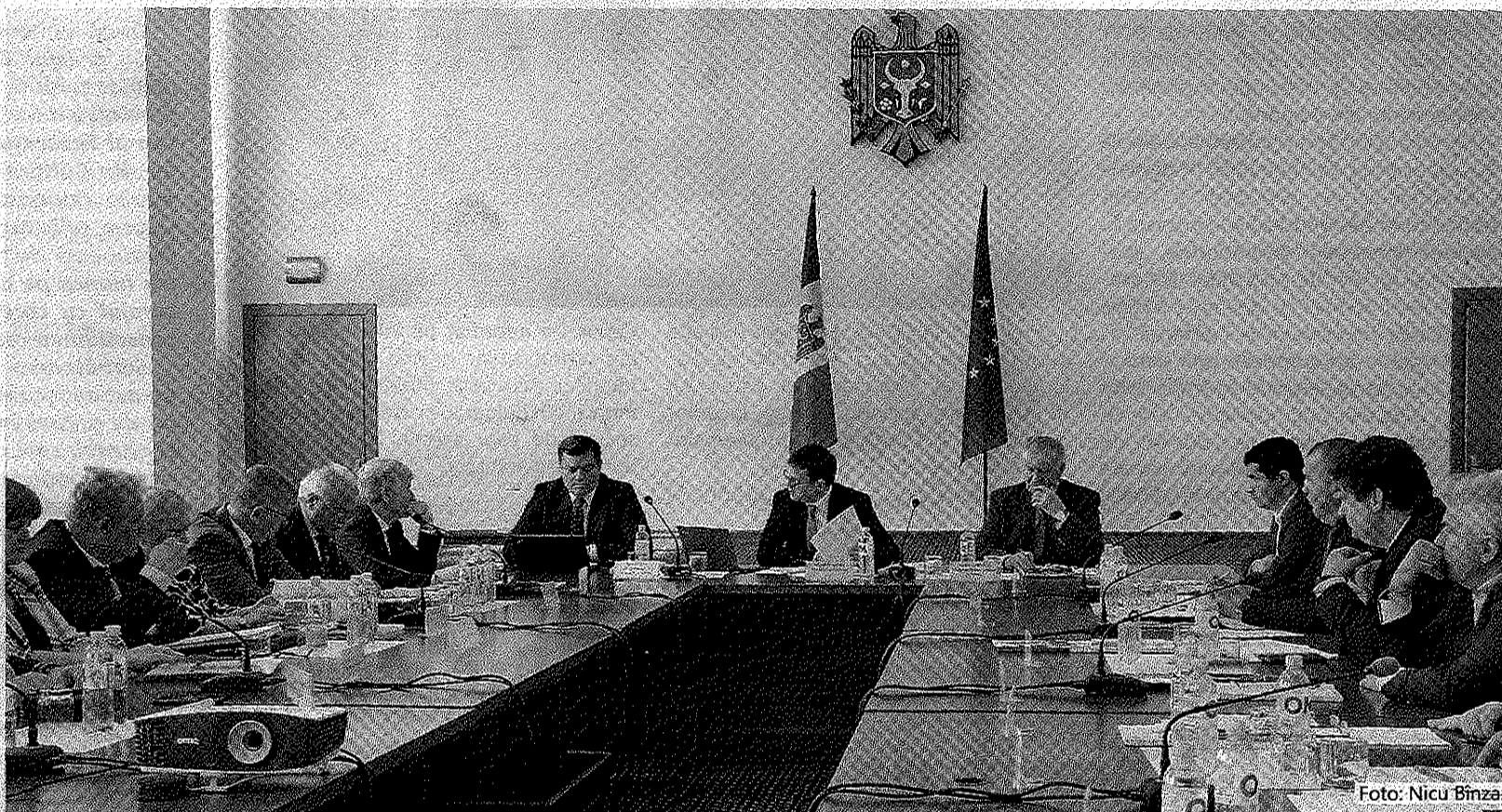

Foto: Nicu Binzar

Convenția Colectivă privind parteneriatul social, discutată la ședința CNCNC

„Scopul documentului este de a impulsiona rolul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective în adoptarea deciziilor în domeniul muncii

Galina MUNTEANU,
g.munteanu@vocea.md

Membrii Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (CNCNC) s-au întrunit recent într-o nouă ședință. Aceasta a fost prezidată de ministrul Muncii și Protecției Sociale, Marcel Spatari.

Pe agenda discuției au figurat mai multe chestiuni, între care cea vizând modificarea și completarea Regulamentului Comisiei naționale pentru consultări și negocieri co-

lective, prezentarea Metodei de autoevaluare a instituțiilor de dialog social, prezentarea informației despre ședința din 14.02.2022 a Consiliului permanent privind piața muncii, raporturile de muncă și politica salarială.

De asemenea, s-a discutat despre crearea mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor individuale de muncă, situația în domeniul ocupării forței de muncă.

Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), a

prezentat unele detalii despre proiectul Convenției Colective (nivel național) cu privire la dezvoltarea și promovarea parteneriatului social. Scopul proiectului este de a impulsiona parteneriatul social în Republica Moldova, de a întări rolul partenerilor sociali și al Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor în problemele domeniului muncii și în problemele social-economice. În același timp, se urmărește obiectivul de a asigura utilizarea la maxi-

mum a posibilităților parteneriatului social în sfera muncii.

„Încheierea Convenției respective va avea ca efect impulsionarea parteneriatului social la toate nivelurile. Întărirea rolului Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova în procesul de elaborare și adoptare a proiectelor de acte normative din domeniile muncii și social-economic, creșterea eficacității activității Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.”

>> p.5

ABONEAZĂ-TE la „VOCEA POPORULUI”

Abonament

1 lună - 17,60 lei; 3 luni - 52,80 lei; 6 luni - 105,60 lei.

» ACTIVITATEA CNSM

2

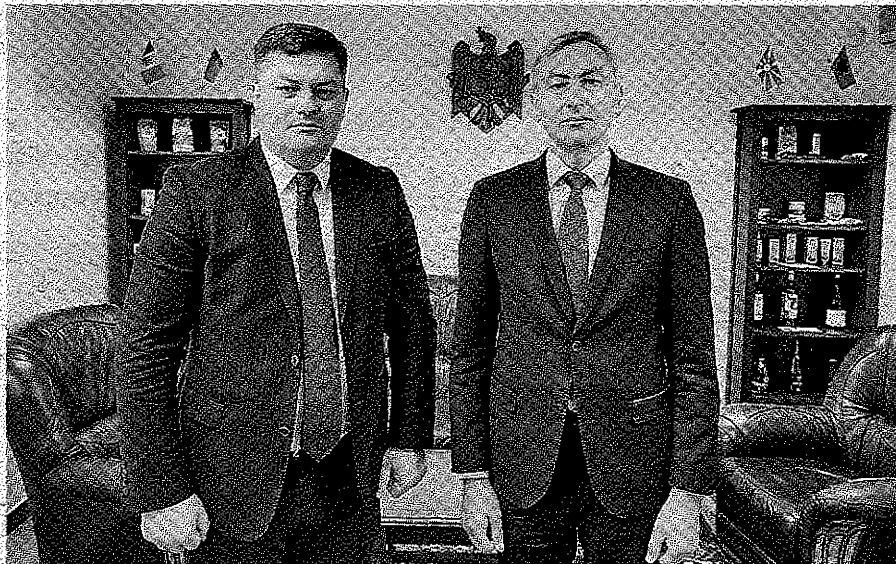
Întrevedere

Igor Zubcu s-a întâlnit cu ambasadorul nostru la Sofia

Președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, Igor Zubcu, a avut, pe 9 mai, o întrevedere cu Anatol Cebuc, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Bulgaria.

Igor Zubcu se află, în perioada 9-11 mai curent, la Sofia, unde participă la Congresul IX al Confederației Sindicatelor Independente din Bulgaria.

Domnia sa a făcut o prezentare amplă a preocupărilor Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, a vorbit despre contribuția instituției sindicale în apărarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților. De asemenea, l-a informat pe diplomat despre participarea sindicatelor în ajustarea cadrului legal la cel european prin participarea la avizarea, elaborarea proiectelor de legi și de alte acte normative, care au ca obiectiv reglementarea relațiilor de muncă și respectarea drepturilor sociale și economice ale membrilor de sindicat.

Președintele CNSM s-a referit și la alte priorități, precum ar fi consolidarea dialogului social, îmbunătățirea sistemului de securitate socială, crearea locurilor de muncă și soluționarea problemelor salariaților la masa de negocieri.

La rândul său, ambasadorul Anatol

Cebuc l-a informat pe interlocutor despre cadrul juridic privind încadrarea cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii din Bulgaria, asistența și protecția socială de care aceștia beneficiază pe durata activității lor.

Cor. VP

Forum

Activitatea sindicatelor din Bulgaria, un model demn de urmat

Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), a participat, în perioada 9-11 mai, la Congresul IX al Confederației Sindicatelor Independente din Bulgaria. Domnia sa ne-a relevat despre unele aspecte demne de reținut.

La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai instituțiilor bulgare și străine, precum și ai confederațiilor sindicale din 23 de țări.

Confederația Sindicatelor Independente din Bulgaria a devenit cea mai reformată uniune sindicală a Europei democratice, a declarat președintele acesteia, Plamen Dimitrov, la deschiderea congresului. El a subliniat că aceștia lucrează pentru a consolida dialogul cu guvernul. Dimitrov și-a exprimat îngrijorarea că Planul de redresare și reziliență a fost revizuit fără un dialog aprofundat și că observațiile întreprinderilor și ale sindicatelor au rămas fără consecințe.

De asemenea, sindicatele bulgare vor insista asupra reformelor în sistemul fiscal, urmărind introducerea unui minim neimpozabil egal cu salariul minim, impozitul pe venit de 15% și reducerea TVA la 15%.

Guvernul Bulgariei lucrează la un pachet de măsuri pentru a depăși efectele inflației și ale crizei războiului din Ucraina asupra cetățenilor și angajatorilor, a declarat ministrul Muncii și Politicii Sociale, Georgi Gokov.

El a subliniat că măsurile vor fi coordonate cu partenerii sociali și cu structurile societății civile. În temeiul unui acord de management, Ministerul Muncii și Politicii Sociale a luat măsuri care limitează deja fenomenul „muncitorilor săraci”. Un punct cheie este legarea beneficiilor sociale de pragul sărăciei, actualizarea salariului minim fiind pe ordinea de zi, precum și legarea mărimii acestuia în viitor cu veniturile și economia țării, a adăugat Gokov.

În cadrul lucrărilor congresului, oaspeții internaționali au fost invitați să participe la un forum internațional cu tematica Legislația europeană privind salariile minime adecvate și condiții de muncă transparente. Lucrările acestui forum au fost deschise de către Plamen Dimitrov și cu participarea lui Sharan Barrow, secretarul general al Confederației Internaționale a Sindicatelor (ITUC).

La primul panel din cadrul forumului s-a discutat despre directiva Parlamentului European și a Consiliului privind salariile minime adecvate în UE. Și panelul nr. 2 a fost dedicat directivei

UE privind condițiile de muncă transparente și previzibile, prin transpunerea acestora în legislația națională a Bulgariei.

Dimitrov a subliniat că principala provocare, în afară de război, pentru Bulgaria și regiune este transformarea verde și digitală.

Președintele CNSM a rostit un discurs în care a transmis din partea tuturor colegilor din Republica Moldova sprijinul și înalta apreciere pentru munca pe care o depun sindicaliștii din Bulgaria pentru promovarea și apărarea drepturilor și intereselor membrilor de sindicat.

„Consider că asigurarea muncii decente pentru membrii de sindicat este o misiune strategică pentru sindicate și ar trebui să fie considerată prioritară în orice țară, iar autoritățile ar trebui să depună eforturi pentru menținerea unui dialog social eficient cu sindicatele și cu reprezentanții angajatorilor”, a relevat Igor Zubcu în discursul său.

„La lucrările congresului s-a pus un accent deosebit pe subiectul privind tranziția la economia verde. Toți conștientizează că emisiile de carbon care dăunează mult ecologiei trebuie controlate, chiar stopate, unde e posibil, însă este nevoie de a identifica soluții, iar acestea pot fi identificate prin negocieri cu sindicatele. E posibil ca mulți salariați să rămână fără locuri de muncă. Mișcarea sindicală se confruntă cu noi forme de muncă și este nevoie de a sindicaliza și a proteja acei salariați care prestează forme netradiționale de muncă”, a declarat Igor Zubcu pentru „Vocea poporului”.

Mai menționăm că delegații celui de-al 9-lea congres l-au reales în calitate de președinte al Confederației Sindicatelor Independente din Bulgaria pe Plamen Dimitrov, pentru un nou mandat de cinci ani.

Natalia HADÂRCĂ

Mesaj de felicitare

Respect și admirație față de cei care consolidează cetatea spirituală a omului

Dragi oameni de cultură,

Cu prilejul Zilei lucrătorilor din domeniul culturii, marcată anual în a treia duminică a lunii mai, Consiliul Republican al Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură are deosebită plăcere și marea responsabilitate de a vă adresa sincere felicitări și a vă arăta profunde sentimente de respect și admirație pentru munca pe care o profesati și pentru curajul cu care înfrunțați greutățile în consolidarea cetății spirituale a omului.

Sărbătoarea profesională reprezintă un act de recunoaștere a rolului oamenilor de cultură în edificarea unei societăți civilizate, căci cultura unui popor reprezintă un indiciu al identității de neam și este o sursă inestimabilă pentru dezvoltarea spirituală a consăngenilor, pentru consolidarea sentimentului de demnitate națională.

Marcarea sărbătorii profesionale a lucrătorilor din domeniul culturii îndreaptă gândurile noastre și spre activul sindical din ramură, care depune eforturi comune cu angajatorii pentru crearea condițiilor de muncă optime, soluționarea multiplelor probleme social-economice ale membrilor de sindicat, pentru îmbunătățirea condiției omului de cultură din țara noastră.

Aducem sincere mulțumiri fiecărui colectiv și angajat în parte, exprimăm aprecierea și respectul pentru toți cei care, prin talent și muncă creatoare, adaugă valoare patrimoniului cultural al Republicii Moldova.

Dragi colegi, ne dorim ca munca dumneavoastră să fie apreciată la justa valoare și să vă bucurați de recunoștința societății în care trăim, să aveți sănătate, bunăstare, inspirație și realizări frumoase pe plan profesional în liniște și pace!

Cu deosebită considerație,
Nicolae GARAZ, președintele FSLC

Performanță

Moldova s-a calificat în finala Eurovision

Formația „Zdob și Zdub” și frații Advahov s-au calificat în finală marți, 10 mai, cu piesa „Trenulețul”, la cea de-a 66-a ediție a Concursului Eurovision, care se desfășoară în perioada 10-14 mai, la Torino, Italia. La prima semifinală a concursului au participat artiști din 17 țări.

Alături de ei s-au produs cântăreți din Albania, Letonia, Elveția, Slovenia, Bulgaria, Ucraina, Lituania, Olanda, Norvegia, Portugalia, Danemarca, Armenia, Austria, Croația, Islanda și Grecia.

Potrivit organizatorilor, folclorul Fraților Advahov și rock'n'roll-ul formației „Zdob și Zdub” se combină armonios în noua piesă muzicală „Trenulețul”, care ar fi prima creație dintr-un nou album ce va fi lansat în anul curent.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Opinii

Congresul IV al CNSM, evenimentul anului

Cel mai important eveniment din anul acesta va fi, fără îndoială, Congresul IV al CNSM, care urmează să aibă loc în iunie 2022. La acest for se vor da aprecieri evoluției mișcării sindicale, vor fi adoptate documente de bază privind strategia pentru următorii ani, vor fi discutate probleme actuale, stringente.

Am adresat liderilor sindicali ai federațiilor, precum și reprezentanților CNSM din teritoriu, următoarele întrebări:

Ce așteptări aveți de la Congresul IV al CNSM?

Ce schimbări ați dori să se producă în viața sindicală și în promovarea drepturilor salariaților, în lupta pentru aceste drepturi?

Cum credeți că ar trebui să fie relațiile sindicatelor cu guvernarea și pentru ce forme de cooperare pledați?

Boris BABICI, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole:

„Încrederea în sindicate trebuie asigurată zilnic, prin protecția membrilor”

Necesitatea remodelării tuturor componentelor structurale ale societății, inclusiv economică, instituțional-juridică, culturală, în contextul evoluțiilor globale și regionale curente, devine absolut imperativă. O componentă nelipsită în astfel de restructurări profunde în societatea modernă este sindicatul, o formațiune socială indispensabilă pentru realizarea echilibrului între

diferite forțe pe piața muncii, în societate în general, care promovează justiția socială. În țările democratice, sindicatele sunt o forță ce nu poate fi neglijată.

Sindicatele au demonstrat, de-a lungul istoriei, că anume aceste forme de organizare, constituite pe principii benevole, care urmăresc promovarea drepturilor fundamentale ale omului, dreptul la muncă și la viață decentă sunt cele mai eficiente în apărarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților, drepturi consfințite în Constituția Republicii Moldova, Codul muncii, Legea sindicatelor și alte acte normative naționale.

În mod tradițional, sindicatele continuă să îndeplinească unele funcții ce țin de acordarea ajutorului material, a biletelor de tratament, organizarea odihnei copiilor, activități sportive și culturale etc.

Însă, în condițiile actuale, în prim-plan se plasează funcțiile clasice ale sindicatelor recunoscute în toată lumea, care constau în asigurarea unei salarizări decente, a siguranței locului de muncă, în ocuparea forței de muncă, protecția juridică, oferirea

condițiilor normale (sănătoase) de muncă. Iată de ce sindicatele trebuie să urgenteze elaborarea și adoptarea actelor normative necesare pentru racordarea cadrului legal național la prevederile Convențiilor OIM ratificate de R. Moldova.

Munca informală este un flagel care afectează grav economia, din această cauză nu se asigură protecția socială a lucrătorului, se reduc veniturile fiscale și este generată concurența neloială între întreprinderi.

În acest context, Contractul Colectiv de Muncă este documentul de bază ce legitimează drepturile și obligațiile între angajator și salariați. În practică, este dovedit că la întreprinderile unde este încheiat CCM nu are loc munca la negru, acolo se respectă prevederile legale și aduce beneficii tuturor.

Deci, a venit timpul să solicităm insistent o implicare mai activă a Guvernului în dezvoltarea și aplicarea unei strategii pentru combaterea muncii la negru, o strategie bazată pe coordonare și cooperare între organele guvernamentale, inspecția muncii, autoritățile fiscale și partenerii sociali.

Pentru a ajuta activiștii sindicaliști, este

necesar să se reia editarea revistei „Securitatea și igiena muncii”, solicitată de către organizațiile sindicale primare. Tot mai stringent devine subiectul procesului de aprobare a standardelor ocupaționale. Foarte importantă rămâne a fi promovarea creării completelor de judecată specializate și întreprinderea măsurilor ce țin de neadmiterea diminuării drepturilor și garanțiilor juridice ale salariaților, membri de sindicat.

Și încă un moment asupra căruia aș dori să atrag atenția: cum este percepută imaginea noastră de către cetățenii de rând, de membrii de sindicat. În acest sens, sper că cel mai înalt forum sindicalist va da o apreciere justă devierilor de la normalitate în ceea ce privește gestionarea patrimoniului sindical și a mijloacelor financiare și că în viitor nu vor mai fi admise asemenea situații în detrimentul imaginii mișcării sindicale.

Mișcarea sindicală poate și trebuie să devină o forță influentă în apărarea drepturilor și a intereselor membrilor de sindicat. Pentru asta nu e nevoie de resurse financiare, ci de responsabilitate de la toți delegații la Congres, care să aleagă la conducerea CNSM lideri profesioniști, care să se bucure de o reputație ireproșabilă și care vor crea o echipă de specialiști puternici, onești, sinceri, ce se conduc de legislația în vigoare și de bunul simț, asigură democrația și transparența în activitatea organelor sindicale de toate nivelurile, inclusiv prin implicarea sporită a membrilor de sindicat în procesul decizional. Pentru a îmbunătăți imaginea sindicatelor, este necesară promovarea tinerilor în organele sindicale de toate nivelurile, accentul fiind pus pe competență, abilitățile de comunicare și cunoștințele în domeniul sindical.

Încrederea în sindicate poate fi asigurată doar prin confirmarea zilnică a capacităților de a oferi protecție membrilor lor, mai ales atunci când pierderea locurilor de muncă, salariile mici pot fi echilibrate prin negocieri ce pot atenua dezechilibrele în societate.

Conlucrare

Partenerii sociali din domeniul gaze au semnat Convenția Colectivă pentru 2022–2026

Recent, a avut loc semnarea Convenției Colective (nivel de ramură) pentru anii 2022–2026, de către reprezentanții părților: Margareta Strestian, președinta Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurse Energetice din Republica Moldova (FSCRE), Vadim Ceban, președintele Consiliului de Administrație al Societății pe Acțiuni moldo-rusă „Moldovagaz”, precum și de operatorii sistemelor de distribuție: Ruslan Saca, directorul SRL „Ialoveni-Gaz”, Mihail Mocan, directorul SRL „Flacăra Albastră”, Iurie Dolghier, directorul SRL „Moldovatrangaz”, Alexandr Chiseev, directorul SRL „Transautogaz”.

În urma negocierilor colective, partenerii sociali au obținut ca în Convenția Colectivă să fie incluse beneficii și garanții mai avantajoase legislației în vigoare: regimul de mun-

că și de odihnă, retribuirea muncii, garanții social-economice suplimentare pentru tinerii salariați, pentru femei și alți angajați cu obligații familiale, pentru salariații cu dizabilități, precum și condiții de muncă decente, de securitate și sănătate în muncă etc.

Convenția Colectivă este un act juridic care stabilește principiile generale de reglementare a raporturilor de muncă și a raporturilor social-economice legate nemijlocit de acestea, care se încheie de către reprezentanții împuterniciți ai salariaților și ai angajatorilor la nivel de ramură.

Scopul primordial al prezentei Convenții este identificarea și reglementarea optimă a condițiilor de muncă, asigurarea garanțiilor social-economice și protecția drepturilor și a intereselor legitime ale salariaților.

Convenția Colectivă pentru anii 2022–2026 se aplică salariaților și angajatorilor care au împuternicit reprezentanții lor să participe la negocierile colective, să elaboreze și să încheie Convenția în numele lor, precum și salariaților și angajatorilor care au aderat la Convenție după încheierea acesteia.

Salariații care nu sunt membri de sindicat, în baza unei cereri scrise, pot beneficia

de garanțiile stipulate în prezenta Convenție, cu condiția că vor achita organului sindical cotizația de membru de sindicat din salariul lunar. În timpul întrunirii, președintele Consiliului de Administrație al SA „Moldovagaz”, Vadim Ceban, a subliniat importanța cooperării între partenerii sociali și a respectării garanțiilor social-economice, precum și a protecției drepturilor și intereselor legitime ale salariaților.

La rândul său, Margareta Strestian, președinta FSCRE, a accentuat că la elaborarea proiectului Convenției au fost luate în considerare aspectele practice și experiența activităților precedente, solicitările salariaților și ale partenerilor sociali, astfel ca noile garanții social-economice stipulate în proiectul Convenției să creeze un mediu motivant de activitate pentru salariații unităților economice din ramură.

Cor. VP

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Congresul VIII

„Agroindsind” și-a reiterat strategia: „Spre un sindicat combativ, modern și consolidat”

Fruntași și activiști al Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație (FNSAA), peste o sută de delegați din toate zonele Republicii Moldova, au participat, pe 12 mai, la Congresul VIII al „Agroindsind”, la care au dezbătut cele mai stringente probleme din ramură și au trasat prioritățile activității sindicale pentru perioada 2022-2027.

În raportul prezentat de președintele interimar al „Agroindsind”, Vasile Mămăligă, s-a pus degetul pe rană și s-au spus lucrurile pe nume fără menajamente. Raportorul a apreciat pozitiv, în linii mari, anumite performanțe atinse de către FNSAA în perioada de referință, însă, la modul general, îndeplinirea sarcinilor majore ale Cursului strategic al FNSAA o consideră mai puțin satisfăcătoare așteptărilor anterioare.

Liderul sindical a constatat că în perioada de referință Centrul FNSAA și subdiviziunile Federației au activat în condiții extrem de complicate, provocate de un șir de „fenomene nocive”, care au avut un impact negativ asupra rezultatelor finale: criza pandemică de Covid-19 cu consecințe fără precedent; calamitățile naturale cu efecte dramatice asupra sectorului agrar; turbulențele politice, care au destabilizat situația în țară și în ramură pe parcursul câtorva ani (demisia guvernului, alegerile anticipate etc.); situația economică precară a celor mai multe întreprinderi din ramură, cu caracter cronic; nihilismul juridic și imixtiunile multor angajatori, comise în raport cu sindicatele, dar și lipsa riposte pe măsură din partea structurilor sindicale etc.

„**La ordinea zilei: poziția curajoasă, activă și independentă față de angajatori**

Raportorul a mai subliniat că starea socială și economică a majorității membrilor de sindicat este în declin continuu, iar mulți membri de sindicat nu posedă o conștiință sindicală trainică. Totodată, Federația Agroindsind „îmbătrânește”, scade motivația apartenenței la sindicat, iar în rândurile membrilor de sindicat tot mai mult se conturează pericolul abandonării sindicatului, FNSAA se diminuează numeric. Totodată, el a dezvăluit că majoritatea comitetelor sindicale nu manifestă o poziție sindicalistă curajoasă, dărză, activă și independentă față de angajatori.

În dezbaterile pe marginea raportului prezentat, unii vorbitori au declarat că în rândurile conducătorilor sindicali de diferit nivel crește neîncrederea în posibilitatea schimbării stării de lucruri în Federație și în subdiviziunile ei.

După încheierea dezbaterilor, delegații la congres au votat o Rezoluție, în care se arată că forul consideră că anumite eșecuri în activitatea Federației se datorează loviturii de imagine dată Federației de către fostul președinte și unul dintre vicepreședinții FNSAA, condamnați de instanțele de judecată pentru infracțiuni economice și abuz de putere. Delegații condamnă faptele ile-

gale și antistaturate comise de persoanele în cauză, se detașează hotărât de comportamentul lor.

În același timp, Congresul apreciază la justa valoare activitatea Centrului FNSAA și a subdiviziunilor sale în perioada 2017-2022, care a adus plusvaloare Cursului Strategic reformativ.

Începând cu anul 2019, Consiliul General, Biroul Executiv și președintele interimar al Federației, precum și o parte din structurile FNSAA au readus pe agenda lor o parte din sarcinile Cursului Strategic al Federației: spre un sindicat combativ, modern și consolidat și s-au inclus activ în gestionarea situației în condițiile crizei pandemice Covid-19.

„**Pilonii principali pe care trebuie să se sprijine sindicatul modern**

În domeniul de activitate protecția muncii: se înregistrează o dinamică pozitivă a creșterii salariului tarifar pentru categoria I de calificare. Practic, anual, în urma negocierilor Convenției Ramurale, au fost obținute majorări cu 14-18% ale salariului tarifar pentru prima categorie de calificare a lucrătorilor-membri de sindicat ai Federației „Agroindsind”.

Au fost obținute progrese în: dezvoltarea Parteneriatului social de ramură (adresări comune, negocieri productive etc.); acordarea suportului metodic și practic Comitetelor Sindicale în depășirea disensiunilor în raport cu Administrația; lichidarea restanțelor la salariu în peste 16 întreprinderi; câștig de cauză în litigiile judiciare Sindicat-Angajator etc.

La final, Congresul VIII al FNSAA „Agroindsind” a adoptat o Adresare către membrul de sindicat, în care se arată:

Foto: Nicu Bînzari

Federația, în primul rând, este membrul de sindicat! Cei peste 16 mii de membri de sindicat ai „Agroindsind”, organizați în peste 300 de sindicate de bază, peste 20 de structuri sindicale teritoriale, uniți sub cupola Centrului FNSAA „Agroindsind”.

Congresul VIII al FNSAA este membrul de sindicat! Prin cei peste 100 de delegați la Congres, desemnați de către subdiviziunile Federației, din care faci parte dumneata și toată armata de membri de sindicat din sector.

Membrul de sindicat este cel care poartă povara exploatarea salariatului la locul de muncă și pentru care este creată organizația sindicală și Federația în întregime.

Membrul de sindicat este Sindicatul, iar Sindicatul îi aparține.

Membrul de sindicat trebuie să conducă sindicatul de bază, Structurile Federației și Federația în întregime prin intermediul liderilor sindicali, al comitetelor sindicale și al celorlalte organe electivă până la Consiliul General al Federației. Membrul de sindicat trebuie să-i aleagă, deci are dreptul să le ceară activitate, să le solicite să-l informeze și să-l implice în această activitate. Să-i susțină în acțiunile lor orientate spre adevărata protecție social-economică și juridică a membrilor de sindicat.

Totodată, prin Rezoluția adoptată, Congresul consideră că pilonii principali pe care trebuie să se sprijine Sindicatul mo-

dern „Agroindsind” și structurile sale sunt principiile sindicaliste fundamentale: Unitate, Solidaritate între membrii de sindicat și organizațiile sindicale, Democrație internă, Independență față de angajator, patronate, structurile statale, partide politice.

Congresul consideră extrem de important ca membrii sindicatului, în mod conștient, să-și aleagă componenta Comitetului sindical, liderul sindicatului și structurile ierarhic superioare. Să susțină aceste organe de conducere în activitatea lor, să participe activ la stabilirea și îndeplinirea sarcinilor concrete ale sindicatului și să solicite periodic rapoarte de activitate.

Congresul, în mod special, atrage atenția fiecărui Comitet sindical asupra necesității de a avea propria agendă concretă de activitate, caietul de sarcini, care derivă din situațiile concrete de pe teren și hotărârile organelor electivă ale FNSAA, orientate spre consolidarea sindicatului, soluționarea problemelor concrete și actuale cu care se confruntă membrii de sindicat, organizația sindicală și Federația în întregime.

Congresul VIII al Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație își exprimă recunoștința pentru faptul că, în primul rând, datorită dumitale și tuturor membrilor de sindicat din sectorul agroalimentar, în pofida schimbărilor vertiginoase și fără precedent, care se produc în lume, în țară, sector, în regiune ș. a. m. d., Federația noastră astăzi funcționează și pornește hotărât pe calea transformării sale în adevărat apărător al drepturilor și intereselor sindicale, în care rolul principal îi revine Măriei Sale - membrul de sindicat!

Congresul își exprimă încrederea că glasul său va fi auzit, înțeles de către toți membrii de sindicat din FNSAA „Agroindsind” și îi va încuraja, mobiliza spre acțiuni curajoase, hotărâte și bine organizate în cadrul mișcării sindicale AGROINDSIND 2022-2027.

În funcția de președinte al Federației „Agroindsind” a fost ales, cu o majoritate de voturi, Vasile Mămăligă. Delegații au decis prin vot să lase doar o singură funcție de vicepreședinte, în care a fost ales Vasile Evstratii.

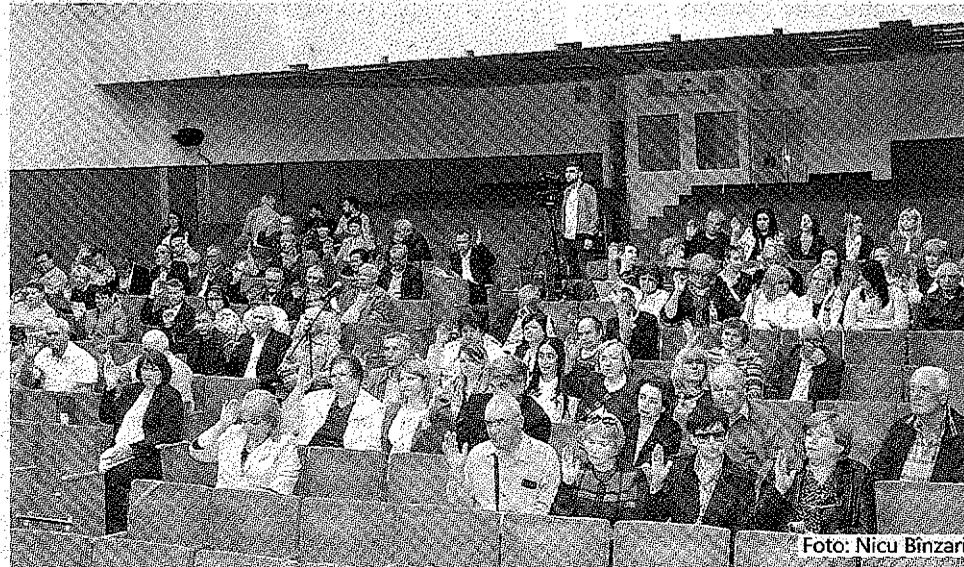

Foto: Nicu Bînzari

5 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Reuniune

Convenția Colectivă privind parteneriatul social, discutată la ședința CNCNC

(Continuare din pag. 1)

De asemenea, să asigure o activitate continuă a Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective și excluderea pe viitor a situațiilor de blocare a funcționării acestora. Totodată, este vorba de utilizarea pe larg a practicii de reglementare a raporturilor de muncă prin convenții colective și contracte colective de muncă, de asigurarea unui control de stat eficient al respectării legislației în domeniile muncii, securității și sănătății în muncă, dar și de dinamizarea cooperării cu OIM și implementarea convențiilor acestora, ratificate de R. Moldova. În opinia sindicatelor, este un document foarte bun, care ar putea fi semnat de către părți, a menționat în prezentarea sa Sergiu Sainciuc.

Ministrul Marcel Spataru a propus ca proiectul convenției să fie discutat în toate comisiile de resort de la ministere, nu doar cu reprezentanți ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale, după care să fie semnată.

Un alt subiect discutat în cadrul ședinței a fost cel cu privire la modificările legislative preconizate la Codul muncii privind stabilirea salariului minim, dar și informații privind situația în domeniul ocupării forței de muncă și prevederi din Programul de ocupare a forței de muncă pentru perioada 2022-2026.

În urma implementării programului respectiv, se așteaptă reformarea sistemului de protecție socială, extinderea serviciilor oferite populației și creșterea gradului de incluziune în toate zonele geografice, o mai bună participare a femeilor și a tinerilor la procesele de pe piața muncii, modernizarea gamei de ocupare a forței de muncă pentru a include informații despre piața muncii fiabile și actualizate și informații despre drepturile la locul de muncă; servicii de validare a studiilor anterioare; orientare în carieră pe tot parcursul vieții; sprijin individualizat pentru gestionarea tranziției pe piața muncii etc.

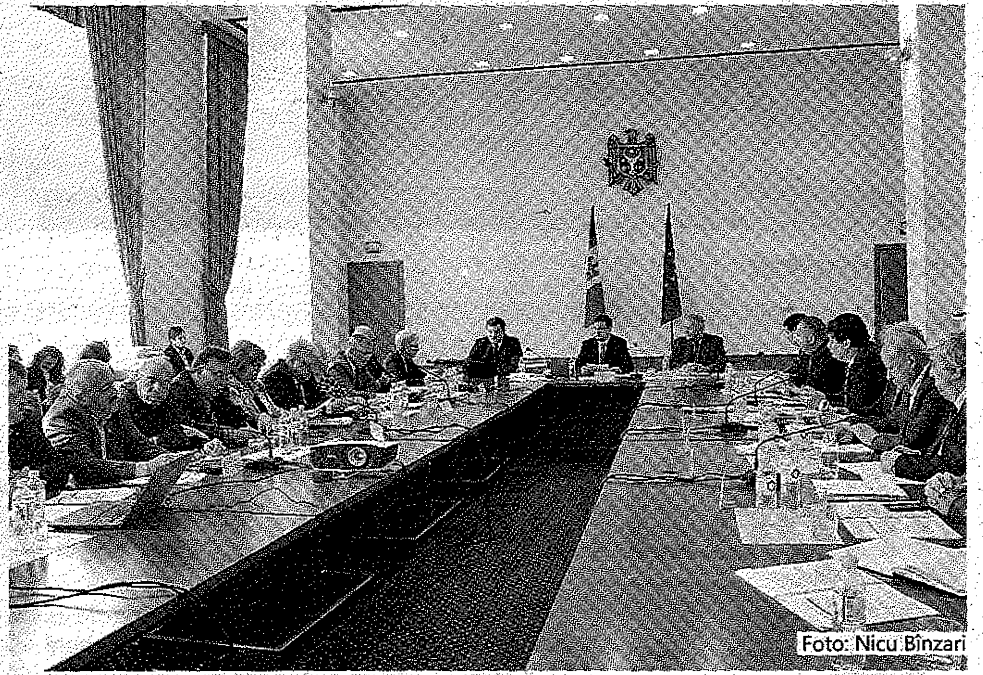

Foto: Nicu Bînzari

Abordări contradictorii

CNSM critică unele propuneri de modificare a Codului muncii

Propuneri de modificare și completare a Codului muncii din partea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) au fost puse în discuție, recent, într-o ședință a Consiliului permanent privind piața muncii, raporturile de muncă și politica salariale. Acestea vin în contextul examinării proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 146 din 20.04.2022) de un grup de deputați.

Respectivul proiect de lege prevede peste 30 de modificări și completări la Codul muncii, reprezentanții partenerilor sociali convenind doar asupra câtorva dintre ele. În rest, acestea nu au fost examinate în cadrul grupului de lucru tripartit sau nu s-a convenit asupra lor. Mai mult, în trei cazuri, normele propuse contravin actelor internaționale și Directivelor Europene în baza cărora a fost ajustat cadrul legal național. Iar în cel puțin zece cazuri, aceste norme afectează semnificativ drepturile, garanțiile și interesele de muncă ale salariaților și, cu siguranță, vor provoca situații litigioase și adresări în instanțele de judecată, menționează sindicaliștii.

Potrivit CNSM, majoritatea propunerilor din proiectul de lege, asumate de un grup de deputați și de Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS), aparțin de fapt, preponderent, reprezentanților mediului de afaceri din Republica Moldova, iar o parte din ele au constituit obiectul mai multor discuții în cadrul grupului de lucru tripartit, creat sub egida MMPS, din reprezentanți ai partenerilor sociali (Guvern, Sindicate, Patronate), asupra cărora discuțiile nu au fost finalizate.

Modificările și completările propuse de sindicate se referă la limitarea informației salariaților despre funcțiile vacante sau modificările la contractul colectiv de muncă, prin plasarea unui anunț public pe un

Foto: Nicu Bînzari

panou la sediul unității, doar pentru angajatorii cu numărul salariaților mai mare de 50; excluderea obligației angajatorului de a prezenta la angajare informația despre condițiile de muncă; prelungirea duratei perioadei de probă de la trei până la șase luni pentru toate categoriile de salariați, cu excepția muncitorilor necalificați; excluderea interdicției privind stabilirea perioadei de probă pentru salariații angajați prin concurs.

O altă modificare se referă la stabilirea dreptului angajatorului la modificarea unilaterală a condițiilor de muncă reglementate de contractul individual de muncă; excluderea obligației achitării tuturor plăților salariale în cazul demisiei salariatului, în ziua eliberării sau cel târziu în ziua imediat următoare; stabilirea dreptului angajatorului de a alege între restabilirea salariatului la locul de muncă sau plata compensației în cazul unei concedieri declarate ilegală; extinderea numărului maxim anual al orelor de muncă suplimentare.

O altă completare propusă de sindicate se referă la stabilirea termenului de preaviz de două luni, în cazul salariatului care dorește să revină din concediul pentru îngrijirea copilului, dar și excluderea sporului

de minim 50 la sută din salariu pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent și altele.

„Prin urmare, în scopul asigurării unui echilibru al intereselor partenerilor sociali, asupra propunerilor de modificare a Codului muncii, solicităm excluderea din proiectul de lege nr. 146/20.04.2022 a articolelor criticate de sindicate, în vederea revenirii asupra lor în cadrul grupului de lucru tripartit pentru identificarea unor soluții normative reciproc acceptabile asupra acestora. În cazul ignorării obiecțiilor și a propunerilor noastre, ne rezervăm dreptul de a sesiza Biroul Internațional al Muncii pentru a raporta contradicțiile dintre cadrul legal național și normele dreptului internațional la care Republica Moldova este parte, în vederea asigurării respectării drepturilor și a intereselor de muncă ale salariaților”, precizează sindicaliștii.

Pentru astăzi, 13 mai, este planificată să se desfășoare ședința Comisiei protecție socială, sănătate și familie a Parlamentului, unde urmează să fie puse în discuție propunerile ce vizează modificările la Codul muncii. La consultări vor participa și reprezentanții CNSM.

Galina MUNTEANU

Internațional

Raport ITUC: Finanțarea echitabilă a protecției sociale

Un nou raport al Confederației Internaționale a Sindicatelor (ITUC) care examinează efectele finanțării protecției sociale a constatat că impozitarea progresivă produce cele mai mari profituri. Studiul a simulat efectele diferitelor scenarii de finanțare fiscală pentru protecția socială asupra veniturilor gospodăriilor, a ocupării forței de muncă și a PIB-ului. Analiza a fost efectuată în Bangladesh, Columbia, Costa Rica, Georgia, Ghana, India, Rwanda și Serbia.

Raportul a constatat că finanțarea protecției sociale prin forme progresive de impozitare – cum ar fi impozitul pe venit progresiv, impozitul pe profit și impozitul pe capital – generează rezultate sociale și economice pozitive, dezmințind mitul că astfel de forme de impozitare reprezintă dezavantaje pentru ocuparea forței de muncă și creșterea economică.

Pe baza cercetărilor anterioare ale ITUC, cu privire la investițiile în protecție socială și impactul lor asupra creșterii economice, autorii raportului au constatat că impozitarea progresivă generează rate pozitive de creștere a PIB-ului; crește nivelul de ocupare în timp; are un impact pozitiv mai mare asupra celor mai sărace gospodării, reducând inegalitatea generală a veniturilor.

„Guvernele au la dispoziție o varietate de mijloace pentru a începe extinderea acoperirii protecției sociale. Acest raport arată clar că cei care își permit să plătească mai mult ar trebui să plătească mai mult și că guvernele ar trebui să se îndepărteze de formele regresive de impozitare”, a declarat Sharan Burrow, secretarul general al ITUC.

sindicate.md

Economistul

Restituirea sumei impozitului pe venit

Ana MOLDOVANU, consultant superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Pe 3 mai s-a finalizat perioada depunerii Declarației cu privire la impozitul pe venit a persoanelor fizice. În conformitate cu prevederile art. 176 din Codul fiscal, persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător li se restituie sumele plătite/achitate în plus la impozitul pe venit.

Astfel, persoanele fizice, cetățeni rezidenți ai Republicii Moldova care au prezentat Declarația impozitului pe venit și care au supraplată la impozitul respectiv în cazul:

- neutilizării scutirii totale conform art. 33-35 din Codul fiscal (scutirii personale, scutiri acordate soțului/soției și scutiri pentru persoanele întreținute) pe parcursul perioadei de gestiune;

- reținerii finale incorecte a impozitului din unele tipuri de venit;

- reținerii impozitului pe venit din plata deplină direcționată în favoarea persoanelor fizice, dar nu din creșterea de capital, li se restituie sumele plătite/achitate în plus.

”**Începând cu 4 mai curent, SFS examinează cererile de restituire a sumei impozitului pe venit**

Conform informației Serviciului Fiscal de Stat (SFS), începând cu 4 mai curent, SFS examinează cererile de restituire a sumei impozitului pe venit achitat/reținut în plus pentru contribuabili persoane fizice.

Modul de depunere a cererii poate fi:

- pe suport de hârtie în cadrul direcției de deservire fiscală, conform razei în care se află domiciliul;

- în format electronic, prin aplicarea semnăturii mobile sau electronice, prin intermediul serviciului „Declarație electronică” de pe portalul www.servicii.fisc.md;

- expedierea Cererii scanate cu lista documentelor confirmative prin intermediul poștei electronice a Serviciului Fiscal de Stat (mail@sfs.md) sau oficiului poștal, cu anexarea documentelor confirmative.

”**Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobânda nu se calculează**

Lista documentelor care confirmă dreptul la scutiri ce urmează a fi anexate (atașate) de către persoana fizică la cererea privind restituirea sumei impozitului pe venit achitat/reținut în plus și modelul de cerere sunt incluse la Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr. 134 din 30 mai 2017.

În cazul venitului de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății mobiliare și imobiliare se prezintă Contractul de transmitere în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății mobiliare și imobiliare și Actul de achiziție a serviciilor de locațiune.

În cazul venitului primit de la dividende - extras din procesul-verbal al Adunării Generale a Acționarilor în care s-a decis repartizarea dividendelor sau din alt act prevăzut de lege ce presupune repartizarea dividendelor și confirmarea în formă liberă eliberată de plătitorul venitului; despre venitul achitat și impozitul pe venit reținut.

În cazul obținerii venitului sub formă de royalty - contractul care confirmă obținerea venitului sub

formă de royalty; confirmarea în formă liberă eliberată de plătitorul venitului, despre venitul achitat și impozitul pe venit reținut și documentul ce confirmă statutul beneficiarului (după caz).

Data depunerii cererii:

- începând cu 1 iunie - pentru cererea prezentată în mod electronic;

- 1 iulie a anului ulterior celui pentru care se solicită restituirea - pentru cererea prezentată pe suport de hârtie (cu excepția cazului în care intenționați să schimbați domiciliul permanent din Republica Moldova).

Suma impozitului pe venit acceptată spre restituire poate fi:

- **transferată la contul bancar;**

- **restituită în numerar în modul general stabilit;**

- **utilizată pentru stingerea obligațiilor fiscale restante sau viitoare.**

Dacă suma plătită în plus și suma care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită nu a fost restituită în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, în baza art. 176 alin (3) din Codul fiscal, contribuabilului i se plătește o dobândă calculată în funcție de rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice până la 4 semne după virgulă. Pe perioada suspendării termenului în conformitate cu alin. (1), dobânda nu se calculează.

Pentru informații suplimentare puteți telefona la centrul unic de apel al Serviciului Fiscal de Stat la numărul 0 80001525 (apel gratuit) sau vă puteți documenta pe pagina oficială a Serviciului Fiscal de Stat: fisc.md.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Plata sporului pentru performanță

2 Sunt angajată într-o instituție din sectorul bugetar. Doresc să aflu dacă pot beneficia de plata sporului pentru performanță și care sunt condițiile acordării acestui spor în cazul în care nu am lucrat toată perioada evaluată?

Valentina Semionov, Criuleni

Sistemul și condițiile de retribuire a muncii salariaților din sectorul bugetar, potrivit art. 135, alin. (3) din Codul muncii (CM), se stabilesc prin lege.

Astfel, modul și condițiile de salarizare a personalului din sectorul bugetar țin în exclusivitate de Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Legea nr. 270/2018).

Unul din principiile de bază ale sistemului unitar de salarizare îl constituie „salarizarea în raport cu performanța, care presupune creșterea salariului pe orizontală, fără ca persoana să fie promovată, pe baza unui sistem de evaluare a performanței clar și obiectiv” (art. 3 din Legea nr. 270/2018).

Dispoziția art.10 alin. (1) din Legea nr. 270/2018 dispune că salariul lunar al personalului din unitățile bugetare pentru activitatea desfășurată pe durata normală a timpului de lucru, stabilită de lege, este constituit din partea fixă (salariul de bază și alte sporuri) și partea variabilă, care cuprinde și sporul pentru performanță.

Prin urmare, art.16 din Legea nr. 270/2018 precizează că sporul pentru performanță are drept scop stimularea individuală a personalului unităților bugetare de a obține rezultate optime în activitate. Mijloacele necesare pentru acordarea sporului pentru performanță se alocă anual în limita a 10% din suma anuală a salariilor de bază pentru personalul cu drept de a beneficia de sporul pentru performanță.

Acesta, sporul pentru performanță, potrivit art. 16, alin. (4) din Legea nr. 270/2018, nu se acordă persoanelor care au fost sancționate disciplinar, pentru perioadă valabilității sancțiunii. În cazul anulării de către instanța de judecată a actului administrativ de sancționare a angajatului, sporul se acordă pentru perioada care începe la data anulării sancțiunii.

Pentru organizarea executării prevederilor Legii nr. 270/2018, Guvernul, prin Hotărârea nr. 1231/2018, a aprobat Regulamentul-cadru cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din unitățile bugetare (Regulament-cadru).

Prevederile Regulamentului-cadru se utilizează de către unitatea bugetară pentru elaborarea actului normativ cu caracter intern ce se va aplica tuturor angajaților din unitatea bugetară, cu excepția persoanelor care dețin funcții de demnitate publică și a personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Evaluarea performanțelor se efectuează trimestrial. Sporul pentru performanță se acordă lunar, conform performanței individuale obținute, concomitent cu salariul, și se aplică pe parcursul trimestrului curent, pentru rezultatele activității desfășurate în trimestrul precedent.

Aprecierea aportului salariatului la obținerea rezultatelor se realizează în baza criteriilor generale de evaluare enumerate la pct. 10 din Regulamentul-cadru.

Totodată, acest Regulament, prin pct. 11, stabilește că, după caz, în funcție de specificul activității desfășurate și de atribuțiile specifice unor subdiviziuni/funcții, prin actul normativ cu caracter intern al unității bugetare pot fi stabilite criterii suplimentare de evaluare.

Așadar, din sensul prevederilor Regulamentului-cadru, putem trage concluzia că documentul nu reglementează expres toate condițiile de acordare a sporului pentru performanță salariatului, inclusiv în cazul în care acesta nu a lucrat toată perioada evaluată (ci doar o parte din ea).

În astfel de situație, în temeiul prevederilor pct. 3 și 11 din Regulamentul-cadru, în actul normativ cu caracter intern al unității bugetare pot fi stabilite criterii suplimentare de evaluare, inclusiv privitor la acordarea sporului pentru performanță salariatului care nu a lucrat toată perioada evaluată.

Votat

Modificări legislative: condiții mai bune de activitate pentru zilieri

Șomerii care se angajează „cu ziua” nu-și vor pierde indemnizația de somaj, iar plățile sociale revin angajatorului. Sunt doar câteva dintre modificările la actele normative care reglementează activitatea zilierilor. Documentul a fost aprobat în prima lectură de deputați și, potrivit autorilor inițiativei legislative, acesta oferă mai multe garanții sociale pentru respectiva categorie de persoane. În context, se propune extinderea termenului pentru care zilierii pot exercita activități pentru același agent economic, de la 90 la 120 de zile.

Foto: Nicu Bînzari

Schimbări importante

O modificare importantă stipulează că persoanele cu statut de șomer au dreptul să se angajeze „cu ziua” și, în același timp, să beneficieze de indemnizația de șomaj. La ora actuală, șomerii înregistrați ca zilieri nu mai pot pretinde la ajutor social din partea statului, ceea ce, potrivit autorilor proiectului de lege, „contravine legislației”. Deoarece munca acestor persoane nu are un caracter permanent, iar omul poate lucra 1-2 zile într-o lună. De asemenea, după operarea modificărilor, zilierii nu vor mai fi obligați să se încadreze în sistemul public de asigurări sociale obligatorii pe bază de contract individual, încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, dar și a obligației de a se încadra în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală. Aceste două obligații vor fi transferate în responsabilitatea angajatorului.

„Agentul economic îi face plata la sfârșitul zilei de muncă, achită un anumit procent în bugetul statului. Plata unică este transferată într-un cont numeric al cetățeanului. Astfel ca zilierul care se pensionează să poată folosi aceste zile lucrate și pentru pensionare”, a explicat Vladimir

Bolea, deputat PAS, autorul modificărilor propuse.

Potrivit lui Bolea, procentul care va fi transferat de angajator în contul asigurărilor sociale de stat și al asigurărilor obligatorii de asistență medicală va fi stabilit pentru lectura a doua. Prin aceste modificări se urmărește legalizarea raporturilor de muncă dintre zilieri și agenții economici.

Potrivit autorităților, la ora actuală există peste 17 mii de astfel de raporturi de muncă declarate, iar numărul real al acestora ar fi de circa 100 de mii.

Opinia sindicatelor

La sfârșitul lunii aprilie anul curent, Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), a expediat o scrisoare unor comisii permanente ale Parlamentului. Este vorba de Comisia protecție socială, sănătate și familie; Comisia economie, buget și finanțe, cea pentru agricultură, prin care și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu aprobarea în lectură finală de către Parlament a unor prevederi din această lege. În special, acestea au vizat obligațiile privind asigurarea socială și medicală de către zilieri, puse

inițial pe seama acestora, dar și majorarea perioadei pentru care zilierul poate exercita activități pentru același beneficiar de la 90 de zile la 120 de zile cumulate pe durata unui an calendaristic.

CNSM consideră că prevederea respectivă va constitui mai degrabă un dezavantaj pentru zilieri și beneficiari. Or, persoanele în cauză nu vor beneficia de încheierea unui contract individual de muncă, fiind lipsiți de mai multe drepturi și garanții (asigurare socială pentru toate riscurile asigurate, asigurare medicală, dreptul la reexaminarea pensiei pentru limită de vârstă în cazul pensionarilor antrenați la aceste munci, concediul de odihnă anual etc.), precum și nu va fi asigurată nici stabilitatea locului de muncă și a remunerației. Astfel, persoanele din mediul rural care practică activitatea de zilier, cel mai probabil, vor prefera să migreze în scop de muncă pentru a-și asigura un nivel al veniturilor mai mare și siguranța locului de muncă”, se precizează în scrisoarea CNSM.

Mai mult decât atât, potrivit sursei, perioada îndelungată de timp (de peste cinci luni calendaristice), pentru care zilierul va putea fi antrenat la munci, nu poate fi sporadică sau casuală, precum este stabilit la

art. 2 din Legea nr.22/2018, „activitate necalificată cu caracter ocazional - activitate care nu necesită cunoștințe sau calități speciale, fiind desfășurată în mod sporadic, casual”.

În opinia CNSM scopul anunțat la momentul adoptării legii, de a readuce în câmpul legal muncitorii necalificați angajați informal în agricultură nu a fost atins, or datele Biroului Național de Statistică confirmă, în continuare, un nivel al economiei informale destul de ridicat și, cu regret, implementarea Legii nr.22/2018 nu a contribuit nici la îmbunătățirea indicatorilor săraciei în mediul rural.

„Suplimentar, ținem să menționăm că, conform mai multor studii și analize efectuate de centre analitice și experți în domeniu, procedura prevăzută pentru angajarea zilierilor nu este eficientă din punct de vedere al asigurării unui nivel de protecție adecvat pentru aceștia, fapt pentru care deseori ei nu se mai prezintă la beneficiar pentru a munci, preferând să se angajeze cu contract individual de muncă cu durată determinată la un angajator care îi va asigura stabilitatea angajării și remunerației. Aceste aspecte sunt dovada reticenței persoanelor de a deveni zilieri și de a se prezenta repetat la beneficiar, or, aceștia sunt în totalitate lipsiți de garanțiile acordate salariaților cu contract individual de muncă pe durată determinată. Pornind de la cele expuse, intervenim cu propunerea de a amâna examinarea în a doua lectură a proiectului în cauză pentru a îmbunătăți procedurile prevăzute de Legea nr. 22/2018, iar ulterior de a-l supune discuțiilor în cadrul unei ședințe a Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, din care fac parte Guvernul, Confederația Națională a Patronatului din Moldova și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova”, se mai precizează în documentul remis anterior guvernanților.

Galina MUNTEANU

Dezvoltare locală

„Satul European”, un program cu care putem schimba viața oamenilor de la țară

În cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală „Satul European” au fost depuse 724 de dosare. Afirmatia aparține vicepremierului Andrei Spînu, ministru al Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Oficialul a menționat, într-o conferință de presă, că cetățenii Republicii Moldova merită să aibă condiții de trai similare celor din Uniunea Europeană.

„Moldovenii merită să aibă condiții de trai ca în Uniunea Europeană și este de datoria noastră, ca guvernare, să transformăm în realitate acest obiectiv. După identificarea proiectelor, în cadrul concursului pentru dezvoltare lo-

cală, 724 de proiecte au fost aplicate. Acest lucru demonstrează că lucrurile pot fi schimbate în țară, iar noi trebuie să le oferim oportunități credibile, precum este programul „Satul European”, pentru a aduce condiții mai bune pentru locuitorii. Din cele 724 de proiecte aplicate și evaluate la prima etapă, 717 au fost admise. În Regiunea Nord, au fost aplicate 203 proiecte, în centrul țării - 337 de proiecte, în sudul Republicii Moldova - 156 și în UTA Găgăuzia - 28 de proiecte. Valoarea totală a proiectelor depuse este de aproximativ 2,8 miliarde de lei. În bugetul statului au fost alocate 670 de milioane pentru implementarea acestor proiecte, inclusiv 200 de

milioane alocate prin rectificarea bugetului”, a menționat Andrei Spînu.

„Guvernul va finanța contribuția primăriilor pentru proiectele atrase din sursele externe

„Este evident că această sumă nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor tuturor proiectelor depuse. Or, după evaluarea tehnică finală a proiectelor depuse de către primării, vom căuta suport la partenerii noștri de dezvoltare, astfel încât să reușim să finanțăm cât mai multe din aceste inițiative. Pentru prima dată, Gu-

vernul va finanța contribuția primăriilor pentru proiectele atrase din sursele externe”, a relevat vicepremierul.

Din proiectele depuse, apa și canalizarea rămân prioritare pentru primării și pentru autoritățile centrale. De menționat că peste un miliard de lei ori 46% din valoarea proiectelor sunt solicitări pentru construcția, extinderea, modernizarea sistemelor de alimentare cu apă, de epurare și de canalizare pentru instituțiile publice locale. Alte priorități țin de iluminatul stradal, eficiența energetică și reabilitarea clădirilor publice, energie verde și resurse regenerabile, infrastructură și pentru categoriile defavorizate.

Conform ministrului Infrastructurii, după evaluarea tehnică a cererilor de finanțare va fi elaborat un raport privind rezultatele. Raportul va fi prezentat autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională pentru întocmirea proiectului. Documentului Unic de Program și prezentarea acestuia pentru avizare Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale și, ulterior, spre aprobare prin hotărâre de Guvern.

„Toate aceste proceduri vor fi îndeplinite operativ, astfel încât la finele lunii mai să demareze primele proiecte”, a precizat Andrei Spînu.

Cor. VP

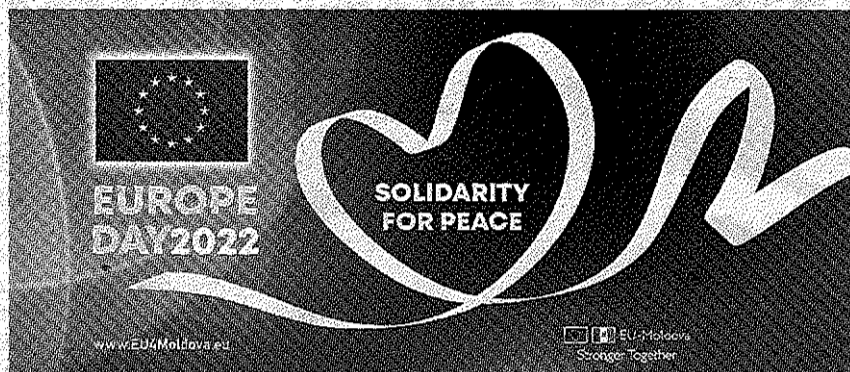
De Ziua Europei

Să primim Pacea în inimile și în casele noastre

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, împreună cu ambasadele statelor membre ale UE, marchează Ziua Europei în acest an printr-o serie de evenimente la baza cărora stau solidaritatea, pacea și respectarea drepturilor omului. Astfel, pe parcursul lunii mai, în mai multe zone din Republica Moldova vor avea loc activități cu genericul „Solidaritate pentru Pace”.

Potrivit unui comunicat de presă, activitățile planificate vor evidenția cultura și valorile, precum și asistența Uniunii Europene în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova.

Tradiționalul Orășel European își va deschide din nou porțile, în format fizic, la Chișinău și Edineț. În capitală, Orășelul European va fi organizat pe 14 mai, în Piața Marii Adunări Naționale. Seara va avea loc un concert de excepție, susținut de artiști din Republica Moldova și din Ucraina. Pe 21 mai, locuitorii din Edineț sunt invitați la Orășelul European, care va avea loc în Piața principală din Edineț, urmat de un concert cu participarea artiștilor locali acompaniați de Moldovan

National Youth Orchestra. Bucătăria Europeană va face parte din ambele Orășele Europene care vor găzdui, de asemenea, o serie de activități culturale și interactive pentru toată lumea, inclusiv pentru copii.

Evenimente adiționale pentru a marca Ziua Europei 2022 vor fi organizate la Soroca, Ștefan Vodă, Ungheni, Bălți, în colaborare cu Banca Europeană de Investiții, cu autoritățile locale și cu Centrele de Informare Europeană din întreaga țară.

„Ziua Europei este marcată în acest an într-un context care ne-a întristat profund. În Ucraina, un război crud și nejustificat ucide oameni nevinovați. Localități întregi sunt distruse de fe-

rocitatea forțelor militare ruse. Astăzi, mai mult ca oricând, valorile care stau la baza creării și activității Uniunii Europene - unitatea, solidaritatea, pacea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, în special a dreptului fundamental la viață - devin indispensabile. Războiul din țara vecină aduce pentru noi toți datoria personală de a proteja pacea. Astfel, doresc să vă invit să primiți pacea în casele dumneavoastră. Solidaritatea pentru pace este principalul mesaj pe care dorim să-l transmitem în cadrul activităților planificate cu ocazia Zilei Europei”, a declarat Jānis Mazeiks, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova.

Spectacol-manifest „Requiem pentru Bucea”

De Ziua Europei, actorii de la Teatrul Național „Mihai Eminescu”, în colaborare cu Centrul de Arte „Coliseum” și cu suportul Biroului de Cooperare al Elveției, au prezentat un spectacol-manifest pentru Pace în lume și solidaritate cu poporul ucrainean, intitulat sugestiv „Requiem pentru Bucea”.

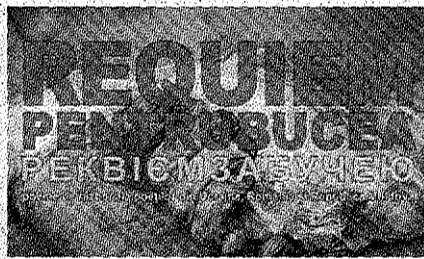
Ideea spectacolului aparține scriitorului Dumitru Crudu, care a selectat versuri scrise după 24 februarie de poeți din Ucraina, România și Republica Moldova și a fost transpusă în scenă de Luminița Țicu și Mihai Fusu. „Ca oameni de cultură, noi nu putem să fim indiferenți. Teatrul Național

este alături de colegii noștri de la Teatrul Național din Kiev, care a sărbătorit 100 de ani, alături de poporul ucrainean”, a declarat, la premiera spectacolului, Petru Hadârcă, directorul teatrului „Mihai Eminescu”.

Accesul spectatorilor la Manifestul de Pace „Requiem pentru Bucea” a fost liber.

De menționat că tradiționalul Festival de Film și Cultură Europeană va fi difuzat la TV și pe platforma online, în perioada 16-31 mai.

Anatol FIȘER

Afiș cultural

CONCERTE

13 mai - 14 mai
Palatul Național „Nicolae Sulac” - „Plăieșii” - 19.00
15 mai
Sala cu Orgă - „În ritmul dansului - concert educativ” - 16.00

TEATRU

13 mai
„Mihai Eminescu” - „Dosarele Siberiei” - 18.00
„Lucașfăruș” - „Fazanul” - 18.30
Teatrul de pe strada Trandafirilor - „Hangița” - 19.00
„A.P. Cehov” - „Divele, sau în teatru doar fete” - 18.30

14 mai
„Mihai Eminescu” - „Steaua fără nume” - 18.00
„Lucașfăruș” - „Flori de Mină” - 18.30
„A.P. Cehov” - „Salut din lumea cealaltă sau „Fiți sănătoși!” - 18.30
Teatrul de pe strada Trandafirilor - „Hangița” - 18.00
Teatrul Geneza Art - „Nuntă în cer” - 19.00

15 mai
Teatrul Național de Operă și Balet - „Turandot” - 17.00
Teatrul Geneza Art - „Nuntă în cer” - 19.00
„Mihai Eminescu” - „Casa mare” - 18.00
„Lucașfăruș” - „12 oameni furioși” - 18.30
„A.P. Cehov” - „Iepurele alb sau ...” - 18.30

Horoscopul săptămânii

BERBEC

Muncți cu pasiune, pe deplin implicat în ceea ce vreți să obțineți. Ambiția crește, pentru că ați dori să lăsați o impresie ireproșabilă. Demonstrați, prin tot ceea ce faceți, că sunteți un expert în domeniul vostru de activitate și potriviți pentru rolul pe care îl jucați cu succes.

TAUR

Oboseala mentală se traduce prin neatenție sau răspunsuri eronate la situațiile prin care treceți, semn că tare ați avea nevoie de o pauză! Ați muncit mult, ați atins limita surmenajului intelectual, stresul prin care ați trecut în ultima perioadă a lăsat urme. Încercați să nu vă implicați în proiecte dificile.

GEMENI

Apare ceva neprevăzut, care vă obligă să vă schimbați repede tot programul, cel mai probabil, o problemă de sănătate. O situație nedorită apare când vă e lumea mai dragă și vă strică alte planuri. Va fi greu să vă adaptați, căci vă veți streșa peste măsură.

RAC

Sunteți foarte preocupat de plățile acestei perioade a lunii, pentru că nu ați vrea să rămâneți cu datorii neachitate. Faceți un efort să scăpați de plăți amânate în ultima vreme, chiar dacă asta ar însemna să rămâneți lefter, dar mulțumit că ați scăpat de niște datorii.

LEU

Apar conflicte de la orice fleac, pentru că aveți alt mod de a vă implica în sarcinile asumate. Sunteți iritat de atitudinea celor din jur, pentru că unii critică ce faceți dvs., alții vă pun bețe în roate, deci, orice ați face, mereu se găsește cineva care să comenteze negativ faptele dvs.

FECIOARĂ

Aveți nevoie de ajutor într-un moment important pentru carieră și, când vă uitați în jur, vă mirați câți prieteni adevărați aveți. E felul lor de a vă arăta că țin la dvs. și că apreciază ajutorul pe care l-ați oferit când au trecut și ei prin situații similare.

BALANȚĂ

Deși dați impresia că sunteți total implicat în ceea ce se petrece în jur, de fapt sunteți cu gândul în altă parte. Nu puteți să nu vă gândiți clipă de clipă la o persoană de departe, la un plan de viitor. Norocul dvs. e că reușiți să vă descurcați bine pe ambele planuri.

SCORPION

Vă e frică de judecată aspră a celor din jur și, ca să nu intrați în gura lupului, preferați să rămâneți tăcut pe margine. Poate criticile sunt corecte și meritate, poate v-ar ajuta să îndreptați o situație de care vă faceți vinovat, dar nu vă simțiți în stare să faceți față unui tir de atacuri.

SĂGETĂTOR

Participați la un proiect ce implică resurse mari din partea dvs. Totul va merge bine atâta timp cât păstrați un echilibru între componentele acestui proiect. Dacă investiți pasiune, dacă mai aveți ocazia de a vă pune în valoare și talentele, atunci aveți toate motivele să fiți mulțumit de rezultate.

CAPRICORN

Din cauza unor limite impuse de alții mai puternici, nu puteți ajunge unde v-ați propus. Cam bateți pasul pe loc, dar, răbdător din fire, vă spuneți că așa e mersul firesc al lucrurilor și încercați să vă adaptați. Există reguli, legi și trebuie să vă supuneți lor orbește.

VĂRSĂTOR

Jucați un rol-cheie în rezolvarea unei probleme de serviciu cu care multă lume își bate capul. Sunteți bine pregătit teoretic, ați acumulat deja informațiile necesare pentru soluționarea situației, dar așteptați să vi se ceară părerea. Considerați că, dacă vă băgați fără să fiți consultați, ar fi un semn de infatuare.

PEȘTI

Resursele financiare sunt puține. E posibil să vă ofere cineva o sumă de bani pentru a vă ajuta să achitați o datorie sau să intrați în posesia unei sume care vi se datorează. Nu prea știți să vă administrați banii, sunteți tentat să-i cheltuiți pe lucruri care vă atrag la prima vedere.

Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Construcție de Automobile și Mașini Agricole exprimă sincere condoleanțe Valentiniei Bucatca, contabil-șef al Federației „SindSilva”, în legătură cu trecerea în neființă a soțului, Boris. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 069006556Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 068571475Contabil-șef: Svetlana BĂLAN,
tel.: 069511960Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
tel.: 069610372Galina MUNTEANU,
tel.: 069916236Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICAFotoreporter:
Nicolae BÎNZARITehnoredactor:
Sergiu BALTAGADezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:

Ilie Lupan;
Mihail Hîncu;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Stresian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.